

Tilläggsbudget för budgetåret 2008

Till finansutskottet

Finansutskottet har den 8 april 2008 berett bl.a. socialutskottet tillfälle att yttra sig över 2008 års tilläggsbudgetproposition (prop. 2007/08:99) och de motioner som kan komma att väckas med anledning av den, allt i de delar som berör utskottets beredningsområde.

Socialutskottet begränsar sitt yttrande till förslagen som rör tilläggsbudget för utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg samt motionerna Fi14 av Mona Sahlin m.fl. (s) yrkande 3 (delvis), Fi13 av Lars Ohly m.fl. (v) yrkande 1 (delvis) och Fi12 av Maria Wetterstrand m.fl. (mp) yrkande 1 (delvis).

Utskottets överväganden

Propositionen

Ändrade anslag till följd av tandvårdsreformen

I propositionen Statligt tandvårdsstöd (prop. 2007/08:49) föreslår regeringen att det införs ett allmänt tandvårdsbidrag samt ett skydd mot höga kostnader. I propositionen redovisar regeringen även de kostnader i form av ökade krav på uppföljning, administration och styrning som införandet av reformen medför.

Försäkringskassan föreslås sålunda få i uppdrag att samordna ett utvärderingsprogram kring tandvårdsstödet och Socialstyrelsen föreslås få i uppdrag att utarbeta nationella riktlinjer och att förbereda och inrätta ett särskilt tandhälsoregister. En ny nämnd avses fungera som ett självständigt beslutsorgan inom Läkemedelsförmånsnämnden. Statistiska centralbyrån föreslås få i uppdrag att genomföra en löpande uppföljning och utvärdering inom tandvårdsområdet. Vidare har man skapat en särskild organisation inom Regeringskansliet för att leda genomförandet av tandvårdsreformen. Slutligen föreslås Statskontoret få i uppdrag att följa upp landstingens redovisning av folktandvårdens olika verksamheter.

De nya uppgifter för olika myndigheter som tandvårdsreformen medför påverkar resursbehovet. En närmare redovisning av förändringarna finns i anslutning till respektive anslag under detta utgiftsområde, under utgiftsområde 1 Rikets styrelse, utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning samt utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp.

13:1 Tandvårdsförmåner m.m.

I statsbudgeten för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 5 328 000 000 kr.

Regeringen föreslår att anslaget minskas med 44 800 000 kr.

För att finansiera ökningen av det under utgiftsområde 1 Rikets styrelse uppförda anslaget 90:5 *Regeringskansliet m.m.* bör anslaget 13:1 *Tandvårdsförmåner m.m.* minskas med 3 000 000 kr. För att finansiera ökningen av de under utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning uppförda anslagen 1:3 *Statskontoret* och 1:5 *Statistiska centralbyrån* bör anslaget 13:1 *Tandvårdsförmåner m.m.* minskas med 1 000 000 kr. För att finansiera ökningen av anslaget 13:3 *Bidrag till hälso- och sjukvård*, 13:6 *Socialstyrelsen* och 13:7 *Läkemedelsförmånsnämnden* bör anslaget 13:1 *Tandvårdsförmåner m.m.* minskas med 37 800 000 kr. För att finansiera ökningen av det under utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp uppförda anslaget 19:6 *Försäkringskassan* bör anslaget

13:1 *Tandvårdsförmåner m.m.* minskas med 3 000 000 kr. Sammantaget bör anslaget 13:1 *Tandvårdsförmåner m.m.* därmed minskas med 44 800 000 kr.

13:2 Bidrag för läkemedelsförmånerna

I statsbudgeten för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 21 000 000 000 kr.

Regeringen föreslår att anslaget ökas med 584 000 000 kr.

Staten har sedan 1998 ersatt landstingen för kostnaderna för läkemedelsförmånerna genom ett särskilt statsbidrag. Bidragets storlek har fastställts genom överenskommelser mellan staten och Sveriges Kommuner och Landsting. För åren 2005–2007 tecknade parterna ett avtal som innebär att landstingen fick ersättning med 19 800 000 000 kr, 20 700 000 000 kr och 21 500 000 000 kr för respektive år. Staten och Sveriges Kommuner och Landsting träffade i januari 2008 en ny överenskommelse om statens ersättning till landstingen för kostnaderna för läkemedelsförmånerna under 2008. Det nya avtalet medför att ersättningen för 2008 ska uppgå till 21 600 000 000 kr. Ersättningen utbetalas med en eftersläpning på två månader. Detta medför att utbetalningarna för 2008 uppgår till sammanlagt ca 21 584 000 000 kr. Anslaget 13:2 *Bidrag för läkemedelsförmånerna* bör därför ökas med 584 000 000 kr.

13:3 Bidrag till hälso- och sjukvård

I statsbudgeten för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 360 505 000 kr.

Regeringen föreslår att anslaget minskas med 600 000 kr.

Som ett led i den ovan beskrivna tandvårdsreformen föreslås att man genomför en förstudie för att klarlägga förutsättningarna för en samlad rådgivningstjänst för patienter inom tandvårdsområdet. Anslaget 13:3 *Bidrag till hälso- och sjukvård* behöver därför ökas med 400 000 kr. Finansiering sker genom att anslaget 13:1 *Tandvårdsförmåner m.m.* minskas med motsvarande belopp. För att finansiera ökningen av det under utgiftsområde 1 Rikets styrelse uppförda anslaget 90:5 *Regeringskansliet m.m.* bör anslaget 13:3 *Bidrag till hälso- och sjukvård* minskas med 1 000 000 kr. Sammantaget bör anslaget 13:3 *Bidrag till hälso- och sjukvård* därmed minskas med 600 000 kr.

13:6 Socialstyrelsen

I statsbudgeten för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 549 288 000 kr.

Regeringen föreslår att anslaget ökas med 28 993 000 kr.

Som ett led i den ovan beskrivna tandvårdsreformen har Socialstyrelsen fått i uppdrag att utarbeta nationella riktlinjer på tandvårdsområdet samt att förbereda inrättandet av ett tandhälsoregister. Socialstyrelsen avses även få i uppdrag att fördela medel till kvalitetsregister inom tandvårdsområdet. För dessa ändamål behöver anslaget 13:6 *Socialstyrelsen* ökas med 30 000 000 kr. Av detta belopp beräknas 22 000 000 kr för arbetet med nationella riktlinjer, 5 000 000 kr för inrättande och drift av ett tandhälsoregister och 3 000 000 kr för bidrag till kvalitetsregister. Finansiering sker genom att anslaget 13:1 *Tandvårdsförmåner m.m.* minskas med motsvarande belopp.

Regeringen har i propositionen Genomförande av EG-direktivet om mänskliga vävnader och celler (prop. 2007/08:96) föreslagit utökade ansvarsområden för berörda myndigheter. Socialstyrelsen ska utöva tillsyn över verksamhet som rör insamling, kontroll, framställning, förvaring och distribution av vävnader och celler. Läkemedelsverket ska utöva tillsyn över verksamhet som rör insamling och kontroll av vävnader och celler för läkemedelstillverkning.

De utökade uppgifterna bedöms inte rymmas inom de anslag som använts för myndigheterna. För detta ändamål behöver Socialstyrelsen 2 500 000 kr och Läkemedelsverket 1 000 000 kr. I propositionen föreslår regeringen att tillsynen av verksamheten ska avgiftsbeläggas och att avgifterna ska redovisas mot inkomsttitel. Anslaget 13:6 *Socialstyrelsen* bör därför ökas med 3 500 000 kr. Härav är 1 000 000 kr avsedda för Läkemedelsverket.

Verksamheten vid Socialstyrelsens institut för särskilt utbildningsstöd ska enligt förslaget föras över till Specialpedagogiska skolmyndigheten den 1 juli 2008. Med anledning av detta bör det under utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning uppförda anslaget 25:82 *Specialpedagogiska skolmyndigheten* ökas med 4 507 000 kr. För att finansiera detta bör anslaget 13:6 *Socialstyrelsen* minskas med motsvarande belopp.

Sammantaget bör därmed anslaget 13:6 *Socialstyrelsen* ökas med 28 993 000 kr.

13:7 Läkemedelsförmånsnämnden

I statsbudgeten för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 59 053 000 kr.

Regeringen föreslår att anslaget ökas med 7 400 000 kr.

Som ett led i den ovan beskrivna tandvårdsreformen föreslås att en nämnd för statligt tandvårdsstöd inrättas inom Läkemedelsförmånsnämnden. Nämndens uppgift är att besluta om ersättningsberättigande tandvård och referenspriser m.m. Anslaget 13:7 *Läkemedelsförmånsnämnden* bör därför ökas med 7 400 000 kr. Det ska finansieras genom att anslaget 13:1 *Tandvårdsförmåner m.m.* minskas med motsvarande belopp.

13:9 Bidrag till psykiatri

I statsbudgeten för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 500 000 000 kr.

Regeringen föreslår att anslaget minskas med 1 530 000 kr.

För att finansiera ökningen av det under utgiftsområde 15 Studiestöd uppförda anslaget 25:2 *Studiemedel m.m.* och anslaget 25:3 *Studiemedelsräntor m.m.* minskas anslaget 13:9 *Bidrag till psykiatri* med 1 530 000 kr.

Motioner

I motion Fi14 av Mona Sahlin m.fl. (s) yrkande 3 (delvis) anvisas 1 000 000 kr mer än regeringens förslag under anslag 13:3 Bidrag till hälso- och sjukvård samt 1 500 000 kr mer än regeringens förslag under anslag 13:9 Bidrag till psykiatri.

I motion Fi13 av Lars Ohly m.fl. (v) yrkande 1 (delvis) anvisas 1 000 000 kr mer än regeringens förslag under anslag 13:3 Bidrag till hälso- och sjukvård, samt 1 530 000 kr mer än regeringens förslag under anslag 13:9 Bidrag till psykiatri.

I motion Fi12 av Maria Wetterstrand m.fl. (mp) yrkande 1 (delvis) anvisas 1 530 000 kr mer än regeringens förslag under anslag 13:9 Bidrag till psykiatri.

Socialutskottets ställningstagande

När det gäller regeringens förslag inom utgiftsområde 9 vill utskottet anföra följande.

I betänkande 2007/08:SoU9, som är godkänt av riksdagen, tillstyrktes regeringens förslag till nytt statligt tandvårdsstöd (prop. 2007/08:49, bet. 2007/08:SoU9, rskr. 2007/08:145). Genom det nya stödet införs ett allmänt tandvårdsbidrag samt ett skydd mot höga kostnader. Tandvårdsreformen medför kostnader i form av ökade krav på uppföljning, administration och styrning. De nya uppgifter för olika myndigheter som reformen medför påverkar resursbehovet. I tilläggsbudgeten för 2008 föreslår regeringen därför förändringar av vissa anslag under utgiftsområde 9. Utskottet har inget att invända mot dessa förändringar.

Av propositionen framgår att regeringen föreslår att det från anslaget 13:3 *Bidrag till hälso- och sjukvård* förs 1 000 000 kr till anslag 90:5 *Regeringskansliet m.m.* för att finansiera en eller flera försöksverksamheter inom ramen för Utredningen om nationell cancerstrategi för framtiden (dir. 2007:110). Försöken syftar till att åstadkomma en mer patientanpassad organisation för vården av cancersjuka. Utskottet ser mycket positivt på dessa

försöksverksamheter och anser att finansutskottet bör tillstyrka regeringens förslag i denna del. Därmed bör motionerna Fi13 (v) yrkande 1 (delvis) och Fi14 (s) yrkande 3 (delvis) avstyrkas.

Vidare föreslår regeringen att anslaget 13:9 *Bidrag till psykiatri* minskas med 1 530 000 kr för att finansiera ökningen av det under utgiftsområde 15 Studiestöd uppförda anslaget 25:2 *Studiemedel m.m.* och anslaget 25:3 *Studiemedelsröntor m.m.* Som skäl för denna omDispositioner anförts att regeringen har gett Socialstyrelsen i uppdrag att stödja utvecklingen av en högskoleutbildning inom området psykisk hälsa med inriktning mot särskilt komplicerad problematik. Denna utbildning ger rätt till studiemedel och medför en ökning av utgifter för studiemedel och studiemedelsröntor. Utskottet välkomnar en sådan utbildning och anser därmed att regeringens förslag bör tillstyrkas i denna del. Därmed bör motionerna Fi12 (mp) yrkande 1 (delvis), Fi13 (v) yrkande 1 (delvis) och Fi14 (s) yrkande 3 (delvis) avstyrkas.

Utskottet anser att även regeringens övriga föreslagna medelsförändringar under utgiftsområde 9 bör tillstyrkas.

Stockholm den 20 maj 2008

På socialutskottets vägnar

Kenneth Johansson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Kenneth Johansson (c), Ylva Johansson (s), Cecilia Widegren (m), Magdalena Andersson (m), Christer Engelhardt (s), Marianne Kierkemann (m), Tobias Krantz (fp), Marina Pettersson (s), Jan R Andersson (m), Lennart Axelsson (s), Chatrine Pålsson Ahlgren (kd), Margareta B Kjellin (m), Elina Linna (v), Thomas Nihlén (mp), Per Svedberg (s), Ann Arleklo (s) och Maria Kornevik Jakobsson (c).

Avvikande meningar

1. Tilläggsbudget för budgetåret 2008 (s)

Ylva Johansson (s), Christer Engelhardt (s), Marina Pettersson (s), Lennart Axelsson (s), Per Svedberg (s) och Ann Arleklo (s) anför:

Regeringen föreslår en minskning av anslaget för bidrag till hälso- och sjukvård med 1 000 000 kr för att finansiera ökningen av anslaget 90:5 Regeringskansliet m.m. Vi stöder inte detta förfarande. Det är oacceptabelt att flytta medel från hälso- och sjukvård till administration på Regeringskansliet.

För att finansiera ökningen av det under utgiftsområde 15 Studiestöd uppförda anslaget 25:2 Studiemedel m.m. och anslaget 25:3 Studiemedelsräntor m.m. minskas anslaget 13:9 Bidrag till psykiatri med 1 530 000 kr. Att minska anslaget till psykiatri är också oacceptabelt och principiellt en felaktig prioritering från regeringens sida.

Vi anser att finansutskottet bör avstyrka förslagen och tillstyrka motion Fi14 (s) yrkande 3 i denna del.

2. Tilläggsbudget för budgetåret 2008 (v)

Elina Linna (v) anför:

De föreslagna minskningarna av utgiftsområde 9 anslag 13:3 och 13:9 visar tydligt att regeringen inte har någon insikt i den situation som svensk hälso- och sjukvård respektive psykiatri befinner sig i. När det gäller anslag 13:3 Bidrag till hälso- och sjukvård minskas detta med 1 000 000 kr till förmån för anslag 90:5 Regeringskansliet m.m. Det är en mycket märklig prioritering när man säger sig vilja satsa på vården och minska på byråkratin.

Anslaget 13:9 Bidrag till psykiatri minskas med 1 530 000 kr till förmån för anslagen 25:2 Studiemedel m.m. 25:3 Studiemedelsräntor m.m. Regeringen påstår samtidigt att man vill satsa på just psykiatri. Vänsterpartiet anser att regeringen i stället borde satsa på nämnda områden, något vi visar i vårt budgetalternativ.

Jag anser att finansutskottet bör avstyrka förslagen och tillstyrka motion Fi13 (v) yrkande 1 i denna del.

3. Tilläggsbudget för budgetåret 2008 (mp)

Thomas Nihlén (mp) anför:

Regeringen föreslår att anslag 13:9 Bidrag till psykiatri minskas med 1 530 000 kr för att finansiera utgifter under anslagen 25:2 och 25:3. Miljöpartiet avvisar denna finansiering. Enligt min mening behövs pengarna

för insatser inom psykiatrin. Det är ologiskt att regeringen gör en minskning när man samtidigt aviserar ökade satsningar på psykiatrin i vårpropositionen.

Jag anser att finansutskottet bör avstyrka förslaget och tillstyrka motion Fi12 (mp) yrkande 1 i denna del.